

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo redništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasilno koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 22. junija 1907.

Štev. 27.

Današnja številka obsega 8 strani.

Slovinci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov!

Vabilo na naročbo.

Prvo polletje letošnjega letnika bo kmalu pri kraju, in zato se obračamo do vseh onih gg. naročnikov, katerim s tem časom poteče naročnina, da si naš list zopet naroče. Ravno tako pa prosimo vse one gg. naročnike, ki so bodisi iz tega ali onega vzroka zaostali z naročnino, da v najkrajšem času zadoste svoji dolžnosti nasproti listu.

Vsled volilnega boja, v katerega je „Mir“ posegel z vso odločnostjo, kateri ravno imajo zahvaliti koroški Slovenci v veliki meri svoje sijajne vspehe, je imelo upravništvo toliko izrednih, navadni proračun daleč presegaočih stroškov, da je pač nujno potrebno, da tudi vsak naročnik stori svojo dolžnost napram listu, kakor jo je gotovo storil list napram svojim naročnikom. S ponosom smemo reči, da je „Mir“ sedaj koroškim Slovincem res najpriljubljenejši list, katerega se pričakuje z največjo nestrpnostjo ne samo v naših vrstah, tem-

več tudi v nasprotniških. Da pa bo tudi še nadalje mogel ostati list na sedanji višini in se še spopolniti, prosimo vse naše prijatelje, da mu pripomorejo z rednim plačevanjem naročnine in pridobivanjem novih naročnikov.

Da bo tudi vsebina vedno ugajala, da bo list prinašal poročila iz vseh krajev naše domovine, prosimo vsakogar, kdor se čuti zmožnega za dopisovanje, da nam kratko in jedrnato poroča o dogodkih dotičnega kraja, in se obenem tudi obračamo na dosedanje naše gg. dopisnike in poročevalce, da nam ostanejo zvesti.

Gg. naročnike oglasov prosimo, da čim prej poravnajo svoje zaostanke, kajti red mora biti povsod, ter jih obenem opozarjamo na vpliv, ki ga imajo oglasi v našem listu s prošnjo, da priporočajo posebno trgovskemu in obrtnemu svetu oglaševanje v našem listu.

Torej s skupnim delom do vedno bolj-ših uspehov!

Uredništvo in upravništvo „Mira“.

Dva kluba.

Naše v zadnjem „Miru“ izražene želje, da bi se ustanovil jugoslovanski klub se žal niso uresničile. Po tridnevem posvetovanju slovenskih in hrvaških poslancev sta se ustanovila dva kluba:

„Slovenski klub“, ki obsega deset poslancev S.L.S. iz Kranjske, štiri poslance kmečke zveze iz Stajerskega in dva Sloge iz Goriškega, ter „Zveza južnih Slovencev“ kateri pripada ednajst Hrvatov, sedem Slovencev, in dva Srba. Slovenski klub šteje tedaj 16 članov, Zveza južnih Slovencev 20. Načelnik „Slovenskega kluba“ je dr. Šušteršič, podnačelnik dr. Korošec, načelnik „Zveze“ dr. Ivčević, podnačelnik dr. Ploj. Naš poslanec Grafenauer se je vrlo trudil, da bi dosegel en sam klub; ko pa se njegovo prizadevanje, v katerem so ga podpirali zlasti poslanci dr. Ribač, dr. Ploj, dr. Laginja in drugi Hrvatje, izjalovilo, pridržal si je prosto roko, ter izjavil, da za enkrat ne pristopi nobenemu teh dveh klubov, ker ni izgubil upanja, da se še najdejo pota do neke skupnosti, vsaj po načinu, kot jo tvorijo stranke drugih narodnosti.

Po želji g. poslanca Grafenauerja, vršila se je v sredo 19. t. m. seja našega polit. vodstva, h kateri je prišel tudi g. poslanec iz Dunaja. Vodstvo je poročilo g. poslanca vzelo z odobravanjem njegovega postopanja na znanje, mu izreklo posebno zahvalo za njegov trud, ter po temeljitem prevdanku prišlo do sledeče soglasne resolucije:

„Koroški Slovenci obžalujemo, da doslej ni bilo mogoče združiti vseh slovenskih in hrvaških poslancev v jeden močen in upliven klub. Razmere silijo zlasti mali slovenski narod, da zbere vse posamezne moči, v eno zvezo, ki bi bila dosti močna, da s svojim nastopanjem uspešno brani življenske interese Slovencev in Hrvatov.

Koroški Slovenci ne morejo prikrivati bojazni, da bi mali jugoslovanski narodi razcepljeni prišli ob svojo veljavo prav v trenutku, ko pričakujejo svojega preporeda!

PODLISTEK.

Mojca.

(Spisal Ferdo Plemič.)

I.

Prišel je v koroško vas mlad gosposki človek, lahkoživ in lep. Bil je umetnik gospod Maksim in prešerno je nosil širokokrajni klobuk na svilenosvetlih laseh. S paličko je mahal neprestano po zraku, in če je srečal zamazanega frkovca, dal mu je novčič pa mu rekel:

„Alo mali, pokaži zobe!“

In mali je stisnil novce krčevito v svojo pest ter mu pokazal zobe, a kmalu za tem tudipete. Vaški fantje so ga radi imeli, dajal jim je za pijačo ter znal sto smešnih prigodbic.

Možem se tudi ni zameril, govoril je z njimi o letini, zmerjal čez davke ter vsakega pohvalil če je zasledil pri njem lepo živinče v hlevu.

Župnik tudi ni imel prilike tožiti se čezenj, hodil je gospod Maksim redno v cerkev.

Materam je posebno ugajal, ker jih je znal tako lepo nagovarjati, če je poprosil tu ali tam za skledico mleka. In stara Cetrežnikova je nekoč celo dejala:

„Tako lep fant, tako lep fant! Škoda da ni postal duhoven gospod!“

Stara Cetrežnikova je menila namreč, da mora vsak lep fant postati duhovnik.

Z eno besedo, gospod Maksim je bil dober človek in vesel človek, katerega so kmalu vsi radi imeli razen vaškega učitelja, ker mu je bil umetnik premalo „politično izobražen“.

A ne da bi mislili, da je gospod Maksim samo postopal po vasi. Oj ne! Navadno ga o lepem vremenu ni bilo videti po vaških ulicah.

Takrat je sedel kje na kakšnem griču, ali v gozdu ali pod staro vrbo ob jezeru in pred seboj je imel velikansko mapo in v njo je risal in mazal ter zraven neizmerno kadil. Zato je tudi prišel v te kraje, da bi naslikal pokrajinske slike in ne, da bi plačeval fantom pijače ali delil paglavcem novce. Le o deževnem vremenu se je „kisal“ v krčmi, kakor je sam rekel.

Ko je pa solnce zašlo za koroškimi gorami, je zaprl svojo mapo ter spraval drugo ropotijo v žep ter zapel kakšno fantovsko in jo mahnil v vas, kjer je začasno bival. In če je koga srečal, mu je rekel „dober večer“, če pa je dohitel kakšno dekle ji je dejal:

„Mlada, predpasnik boš zgubila, predpasnik in ženina!“

To sicer navadno ni bilo res, a gospod Maksim je bil tudi hudomušen.

Dekle je zardelo sprva, potem mu pa tudi zasolilo kakšen zbadljiv odgovor, in tako sta prišla v vas.

Tako mu je minil prvi teden, drugi teden pa je bilo malce drugače.

Ko se je namreč vračal zopet domov, je zapazil na oknu neke velike kmetske hiše lepe koroške nagelje. Pol okna so zakrivali, tako košato so rasli. To je sicer lep pogled za umetniško oko, ali ta pogled ga ni tolikanj zanimal. Za nagelji se je bil prikazal dekliški obraz, obraz kakor ga je bil vajen videti v svoji domačiji tam doli na otokih sredi morja. Belo čelo, črne ognjene oči, temni lasje, vlažni, rudeči ustni; kdo bi se ne ustavil?

„Dobro srečo pri tvojih nageljih, dekle!“ jo je ogovoril.

„Hvala!“ mu odvrne smehljaje mladenka.

„Za koga pa bodo vsi ti nagelji?“

„I, za fante!“

„Za fanta?“

„Za fante, ker jaz nimam fanta. A čez teden dni bo cerkveni praznik v sosednji vasi, in tedaj pridejo fantje tudi k meni po nagelje.“

„In ti jim daš, vsem?“ se začudi on.

„Vsem!“ odvrne nedolžno ona. „Kaj pa je slabega pri tem?“

„Nu, po naši šegi da dekle le svojemu fantu cvetico. Pa če že daš vsakemu, daj tudi meni enega.“

„Čemu? Saj ni jutri žegnanja.“

„Spravil ga bom do tedaj.“

„Usušil se bo.“

„To ne de nič, le daj mi ga.“

„Nu, pa imejte ga. Dam vam ga, pa po naši, ne po vaši šegi.“

Ti bi me tedaj ne hotela za svojega fanta? reče on mehko in jo prime za belo roko s katero mu je prožila nagelj.

„Ne.“

„Kaj si županova?“

„Županova sem.“

„Županove so po vsem svetu ošabne.“

„Jaz nisem ošabna.“

„Ti . . . Kako ti je ime?“

„Mojca.“

„Saj res, Mojca ko vse Korošice. Čuj Mojca, prej si rekla, da se bo nagelj usušil. Prav praviš Pridem pa jutri po novega. Ali?“

„Nič me ne bo jutri.“

„Ne? Kam pa pojdeš?“

„Nikamor, doma bom ostala.“

„Aha, zdaj te razumem! Nu, jaz pa pridem vsejedno po nagelj. Zbogom Mojca!“

„Zbogom!“

In držal je besedo, prišel je in še celo bolj zgodaj nego prejšnji večer. Mojca pa ni držala

Naročajte edini koroški slovenski list „Mir“!

Zato pozivljajo koroški Slovenci vse gospode jugoslovanske poslance, da se v tem velevažnem trenutku zavedajo svoje odgovornosti. Posamna nasprotstva naj ne bojo povod splošnega razdora.

Vodstvo Koroških Slovencev prosi g. Grafenauerja naj deluje naprej z vso odločnostjo za združitev vsaj v obliki, kakoršno so našle razne, četudi programatično si nasprotujoče stranke drugih narodnosti.

Vsled te resolucije se je potem sklenilo g. poslanca Grafenauerja prositi, da za enkrat ne pristopi nobenemu imenovanju klubov, da pa vzdržuje do obeh lojalne prijateljske odnose. Ako bi se združenje izkazalo kot trajno, sklical se bo o primernem času s h o d z a u p n i k o v, ki se bodo posvetovali o končni odločitvi.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani.

(Referat dr. Mihajla Rostoharja na manifestačnem zborovanju slovanskega dijaštva v Pragi.)

„Znanost je moč“ — tako je označil kulturni pomen znanosti angleški filozof Francis Bacon. Po pravici. Po spoznanju prirode se pozvujemo iz odvisnosti po njenih delujočih sil in jih zamoremo prisiliti, da služijo človeškim interesom. Čim popolnejši je naše poznanje prirode, tem lažje jo obvladamo in tem ugodnejši so pogoji naše eksistence. Z drugimi besedami: „znanost je moč!“ Konkreten dokaz za to dejstvo, da imajo izobraženi kulturni narodi gospodarsko in politično premoč nad nami izobraženimi.

Visoko cenimo to praktično stran znanosti, uverjeni smo, da se zamoremo ohraniti kot narodna celota le tedaj, če pospešimo izobrazbo v najširših slojih slovenskega naroda in izkoristimo vse pridobitve moderne kulture, toda odločno zavračamo namene nemštva, ki nas hoče pod pretvezo kulture v nemških šolah raznaroditi. Mi hočemo eksistirati kot zavedna narodna celota. V tej volji do narodnega obstoja temelji naše pravo do lastnega slovenskega vseučilišča, ki naj bi bilo torišče znanosti in ognjišče narodne kulture, ki nam da moč živeti, se razvijati in tekmovati z drugimi narodi. Vprašanje slovenskega vseučilišča je torej eminentno eksistenčno vprašanje slovenskega naroda.

Ustanovitev slovenskega vseučilišča pa je aktualna z ozirom na položaj slovenskega dijaštva in z ozirom na političen položaj slovenskega naroda v obče.

Veliko slovenskih abiturientov je prisiljeno zatajiti svoje prepričanje in iti v lemenat, ker nimajo sredstev, da bi mogli v daljnih, dragih vse-

učiliščnih mestih nadaljevati svoje študije. A tudi oni revni dijaki — in teh je mnogo — ki so dospeli na vseučilišče, so navezani na podpore, ki pa nikakor ne zadostujejo, da bi se mogli posvetiti zgolj svojim študijam, temveč si morajo poleg tega služiti kruh — kakor kdo zna in more.

Usojeno jim je že v zgodnji mladosti okusiti vse bridkosti proletarskega življenja. Kako bi vendar mogel mladenič, ki je zapustil kot idealen abiturijent slovensko domovino, pri takih okolnostih si ohraniti prvotno plemenitost, požrtvovalnost in pa svežost duha? Vrne se sicer ta ali oni v domovino, a vrne se kot tujec — v Cankarjevem pomenu besede — kot tujec, ki je v trdnem boju za existenco izgubil vero v svoj narod in v samega sebe ter postane sčasoma pohlevno orodje birokratizma.

Neugodni gmotni položaj slovenskega dijača pa se vsled brezprimerne predrznosti in sirovosti nemškega nacionalnega dijaštva vedno slabša. Leto skuša s pomočjo svojih profesorjev študije slovenskemu dijaku delati onemogočiti ali vsaj otežiti. Na Dunaju obstoji neka „bojna organizacija“ ali „Kamporganisation“, ki si je nadala nalogo, izpodrinuti slovansko dijaštvo z dunajske univerze. V marcu letošnjega leta je sklenila ta „bojna organizacija“ na svojem shodu, ki so se ga udeležili tudi nekateri vseučiliščni profesorji, da bodo z vsemi sredstvi delali na to, da izpodrinejo z dunajskega vseučilišča slovansko dijaštvo, češ, da je ta univerza prenapolnjena s tujimi narodnostmi. Sprejela se je tudi resolucija, naj se slovanskim dijakom zabrani pohajati v menso academico, da jim na ta način onemogočijo existenco.

Ako se ta namera izvrši, tedaj mora 60 odstotkov slovenskih dijakov prekiniti svoje študije. „Nositelji kulture“ — kakor vidite — niso posebno izbirčni v svojih sredstvih proti Slovanom.

Vem za izdatnejše sredstvo: za izpremenitev dunajske univerze: Vlada naj nemudoma ustanovi slovensko, češko in malorusko vseučilišče, pa bodeta dunajska in graška univerza takoj osvobojeni slovanskega dijaštva.

Slovensko dijaštvo pa bode imelo v lastnem vseučilišču v Ljubljani pravo zavetišče, njegov gmotni in splošni položaj se bode izdatno zboljšal in marsikateremu slovenskemu abiturijentu bo mogoče nadaljevati svoje študije.

Težavno stališče ima slovenski študent tudi pred nemškonacionalnimi profesorji. Slovenski dijak je priznано nadarjen in marljiv, vendar pade v zadnji dobi vedno po 75 odstotkov slovenskih dijakov pri izpitih, dočim delajo Nemci z lahkoto svoje izpite. Splošno je mnenje, da uspeh slovenskega dijača ne zavisi več od njegovega znanja, ampak od tega, pred kakšno komisijo pride.

Pri „lebceltarjih“ je bil grozen drenj, osobito ženske so se pehale okoli miz obloženih z domačimi sladčicami ter kupovale in povezovale v široke modre ali rdeče rute nekaj „čirtaha“ za domače. Fantje pa so kupovali bolj velika srčeca z raznimi napisi ter „poljubčke“. Od blizu skozi sadno drevje so se že čuli prvi zvoki vaških godcev. Tjakaj k „Kajžarju“, so se večinoma vsi podali. Maksim je bil počakal Mojca in njeno prijateljico.

„Pojdimo plesat, Mojca?“

„Seveda pojdemo. Kaj pa, mi niste nič kupili srca in poljubov.“

„Nič, ker srce ti mislim dati svoje, poljub pa. če boš hotela, živ.“

„Kaj bom z vsem tem blagom? In čemu mi ga ponujate?“

„Ker imaš tako lepe oči, Mojca.“

„Tako ne smete govoriti.“

„No, pa ne bom govoril, glavna reč je pač, da vidim.“

„Pa bom mežala.“

„Le meži, pa te bom poljubil!“ grozi on smehljaje se.

„Vi ste hudobni!“

„Kakor vsak fant.“

Prišli so do vaške gostilne. Polna je bila gostov in tudi zunaj so sedeli. Glasno so klicali in prevrskali celo godbo in topotanje tam zgoraj po plesišču.

Vmes so se pehali kletarji z belimi predpasniki in kuhinjske pomočnice.

Dekleti in Maksim so vstopili v gosposko izbo. Bila je tudi ta natlačena polna. Župnik je tudi že sedel tam na častnem mestu ter srebal pod raznim lovskim orožjem, ki je viselo po steni, prav mirnodušno krepko, temnorjavo juho. Čelo mu je bilo še vedno potno, oko je pa prijazno gledalo po okolusedečih.

Tako se torej ubija slovenskemu dijaku veselje do študija in jemlje pogum, stremiti po višjih smotrih.

Navedem naj še nekaj konkretnih dejstev, ki jasno označujejo postopanje nemških nacionalcev. Slovenskim profesorom kandidatom, ki so napravili iz svoje stroke izpit z dobrim uspehom, napišejo v spričevalo klavzulo: „befähigt zum Unterricht in der deutschen Sprache mit Ausschluß des deutschen Gebietes.“ To se praktičira že dve leti sem. Ako pomislimo, da Slovenci nimamo še nobene srednje šole s slovenskim učnim jezikom, tedaj se mora tako početje zaznamovati kot horendna predrznost. S takim spričevalom more slovenski kandidat dobiti službo k večjemu v Ljubljani. Še en klasičen slučaj nemškega fanatizma hočemo omeniti. Lansko leto je napravil na Dunaju filozof izpit iz klasične filozofije kot glavni in iz nemščine kot postranski predmet z dobrim uspehom. Delal je potem pri istem profesorju še usposobnostni izpit iz nemščine kot učnega jezika — toda do bil je nezadostno. Kandidat se je pritožil na ministrstvo, češ, kako je mogoče, da ne bi bil sposoben poučevati v nemščini, ko ima vendar izpit iz nemščine kot učnega predmeta. Ministrstvo je odločilo, da ga mora komisija še enkrat izprašati. — Dobil je drugič nezadostno in kandidat se je drugič pritožil na ministrstvo. To pa je baje na intervencijo izpraševalne komisije njegova spričevala kratkomalo kasiralo, in danes je kandidat po 5. letih težavnih svojih študij brez spričevala in brez existence. Tako torej izgleda pravica slovenskega, oziroma slovanskega dijaštva na nemških univerzah, tak je danes njegov položaj. Tudi to so razlogi, ki utemeljujejo zahtevo slovenskega dijaštva po lastni univerzi.

Vlada sama je že oficijalno priznala upravičenost naše zahteve po lastnem vseučilišču, toda ko je zarožljalo v nemškem taboru, je zlezla ponižno pod klop in se začela izgovarjati, češ, da je ustanovitev nemogoča, ker bi slovenska univerza ne imela dovolj slušateljev. To je ničev izgovor. Ako je vlada za 300 nemških buršev ustanovila v Črnovicah posebno nemško univerzo, tedaj ima 600 slovenskih visokošolcev tudi pravico do lastnega vseučilišča; preveliko število slušateljev pa itak ni v interesu univerze, za kar so nam v dokaz znane zahteve po razbremenitvi dunajskega vseučilišča. Slovensko vseučilišče bi imelo brez teološke fakultete v kratkem času 800 slovenskih slušateljev. O tem so na merodajnem mestu docela uverjeni, zato so se poprijeli zdaj drugega argumenta, ki je prvemu dijamentralno nasproten. Vlada bi v principu ne imela nič proti slovenski univerzi — tako pravijo merodajni gospodje — toda z ustanovitvijo slovenskega vseučilišča bi se povzročila hiperprodukcija inteligentnega proletarijata, katerega je v Avstriji že sedaj dovolj.

besede, slonela je zopet ob oknu in še celo bolj zgodaj nego včeraj.

In od takrat naprej je postopal vsak večer pred njenim oknom ter se pomenkoval vsak večer z njo.

Tako mu je minil drugi teden.

II.

„Žegnanje“ je bilo v šent Jobu. I nu saj poznate vsi take praznike! Že jutraj zgodaj so pokali možnarji tam pod drevesi nedaleč cerkvice. Ljudje so se vsipavali od vseh strani ter hiteli po raznih stezah in poteh k maši, moški in ženske. Tudi mimo možnarjev pod drevesi so morali iti in šli so. Možje so pozdravljali fante v belih srajčnih rokavih, ženske so si pa tiščale ušesa, ker nič se ne ve, kdaj kaj počli.

Cerkvica je bila vsa natlačena, in grozno se je potil župnik na leci pri tem groznem vzduhu, pri tej dolgi pridigi. Govoril jim je na srce o vseh vrlinah sv. Joba, sam živ izgled glavne Jobove čednosti — potrpežljivosti.

Medtem pa je zunaj prijetno vršelo žitno klasje v jutranjem vetriču ter nagibalo glavice tja proti „lebceltarjem“, ki so v belih predpasnikih čakali kupcev. Okoli cerkve pa so postajali fantje ter se poluglasno pomenkovali med seboj.

Tudi gospod Maksim je bil med njimi.

Širokokrajni klobuk je držal v roki ter pogledoval zdaj na velikansko sliko sv. Krištofa, ki je bila na zunanji steni male cerkvice, zdaj na lepo razcvet rudeč nagelj, ki mu je dičil prsi.

Ej ta nagelj!

Mojčin je bil seveda podarjen le s pogojem, da jo pelje na ples. In peljal jo bo, mož beseda je bil vedno.

Pridiga in maša je minila, zvonilo je poldne. Oddahnil se je sivolasi župnik, prekrizale so se ženske, pokrili moški. Vse je vrelo na prosto.

„Oho, g. Maksim, tudi vi tukaj!“ je pozdravil prišleca. „Čisto ste se že udomačili pri nas. Lepo od vas, da se ne odtegujete naših veselic.“

„Kjer je ljudstvo, tam mora biti tudi umetnik. Vender, bi se li dalo vdobiti tu malo prostora za nas tri.“

„Kaj? V družbi ste?“

„Seveda, pa v lepi in dobri družbi.“

„Saj res Mojca. To je lepo, nu, nu! Kaj pa oče?“ de smehljaje župnik.

„Popoludne pridejo!“ odvrne Mojca.

„Ej, ej! Glej, glej, k pridigi nič! Nu, nu, popoludne praviš?“

„Dro, hišo varjejo sedaj.“

„Tudi prav, tudi!“

Medtem se je trojica stisnila med sedeče na klop in si naročila kaj za pod zob.

Gori na podu je pa bilo kaj živahno. Pari so se tako vrteli, da se je kar kadilo, in ni vse škropljenje izdalo nič. Fant za fantom je pristopil k mizi, za katero so sedeli godci, segel oblastno v žep ter vrgel navadno dve desetici pred se ter hkratu zapovedal kaj imajo zagosti.

Če je bil fant še posebno mlad je rekel „Polka!“

Če se je sprivil starejši kmet malce na plesišče je zaukazal:

„Mazurka!“

Po navadi so paplesali valčke, včasih „štajriš“.

Plesati pa je smel vsak, vendar so pazili fantje na one, ki bi radi vedno zastonj plesali, plačali pa nič, in popoludne so nagnali iz tega uzroka marsikoga domov.

Tudi Maksim je prišel z Mojco na plesišče, vodil jo je pod pazduho. To je nekaj nenavadnega. Koroški fantje namignejo dekletu navadno le s prstom, in to povabilo drži. Fant se potem prerije skozi zijala ob vratih, prepusti pa dekletu,

Motivi, iz katerih izvira ta vladna skrb za Slovence, nam bodo takoj jasni, ako si nekoliko bližje ogledamo statistiko uradništva na slovenskem ozemlju.

Iz uradniške statistike o Kranjski, kjer je 95 odstot Slovencev in 5 odstot Nemcev, je razvidno, da je 97 mest zasadenih z Nemci, do katerih imajo procentualno narodnostnemu razmerju pravico le Slovenci. In sicer je pri deželni sodišču v Ljubljani 75 Slovencev in 13 Nemcev, torej 9 Nemcev več, kakor bi jih sicer smelo biti. Pri okrožnem sodišču v Novem mestu je 43 Slovencev in 7 Nemcev, ki zavzemajo vsa slovenska mesta. Pri političnih uradih je 41 Nemcev in samo 21 Slovencev; pravico pa bi imeli Nemci le do treh mest. Med finančnimi uradniki je 27 Slovencev in 17 Nemcev, upravičen bi bil le eden nemški uradnik. 4 notarijska mesta zavzemajo Nemci, dasiravno nimajo nobene pravice do teh mest. V Ljubljani sami je do 24 nemških profesorjev.

Na Štajerskem je nič manj kakor 230 slovenskih uradniških mest zasadenih z Nemci, ki nimajo nikakršne pravice do njih, in sicer je pri nadsodišču v Gradcu 23 Nemcev in le 2 Slovencev; pri okrožnem sodišču v Mariboru 44 Nemcev in samo 14 Slovencev, pri okrožnem sodišču v Celju je 36 Nemcev in le 20 Slovencev. Pri višjem dohodarskem sodišču za Štajersko, Koroško in Kranjsko je 106 Nemcev in 36 Slovencev. Pri namestništvu v Gradcu je 49 Nemcev in nobenega Slovenca. Pri okrajnih glavarstvih na Spod. Štajerskem je 28 Nemcev in le 2 Slovencev. Pri finančnem ravnateljstvu v Gradcu je 28 Nemcev in nobenega Slovenca; pri finančnem okrožnem ravnateljstvu v Mariboru je 49 Nemcev in 1 Slovenec. Pri pošt-nem ravnateljstvu v Gradcu je 34 Nemcev in 3 Slovenci. V deželni službi ni nobenega Slovenca. 23 nemških profesorjev zaseda na Spod. Štajerskem slovenska mesta.

Na Koroškem, kjer tvorijo Slovenci dobro tretjino vsega prebivalstva, je v cellem le osem slovenskih uradnikov, dočim bi imeli Slovenci pravico do 75 uradniških mest.

V primorskih deželah zasedajo Nemci 171 slovenskih uradniških mest, in sicer: pri deželni sodišču 3 Nemci, pri dež. sodišču 5 Nemcev, pri okrožnem sodišču v Gorici 4 Nemci, pri okrožnem sodišču v Rovinju 2 Nemca. Vse to na škodo Slovencev. V politični službi je pri namestništvu v Trstu 41 Nemcev in samo 9 Slovencev, pri policijskem ravnateljstvu 58 Nemcev in le 15 Slovencev, v finančni službi je 27 Nemcev in le 15 Slovencev. K temu je treba prišteti še 31 nemških profesorjev v teh deželah.

Te številke govorijo dovolj jasno. V slovenskih deželah torej zavzemajo Nemci približno 570 uradniških mest,

do katerih imajo pravico edinole Slovenci po številu prebivalstva računeno.

Ven s temi importiranimi uradniki iz slovenske zemlje, ki izvršujejo germanizacijo slovenskega ljudstva. Potem bode dovolj mest za vse tiste slovenske dijake, ki bodo študirali na slovenskem vseučilišču.

Slovenci smatramo zahtevo po lastnem vseučilišču za resno. Kot dokaz za to naj omenimo dejstvo, da kranjska dežela sama z velikimi denarnimi žrtvami skrbi za vseučiliške učne moči. Tako imamo že vse učne moči za pravniško fakulteto, katereta-kojšno ustanovitev odločna zahtevamo. Tudi učne moči za filozofsko fakulteto bi lahko že imeli, ko bi se Slovincem ne stavile ovire pri habilitaciji na nemških univerzah. Obračamo se na bratski češki narod s prošnjo, da nam v tem oziru priskoči na pomoč in omogoči provizorično habilitacijo slovenskih docentov na češki univerzi.

Mnenja sem, da se mora slovensko, češko in malorusko vseučiliško vprašanje rešiti obenem — med temi postulati mora obstojati junktim, ker le tedaj zadobi slovanska solidarnost realno podlago.

Šedem let že vodi slovensko dijaštvo boj za lastno univerzo, a vlada nas ni upoštevala in izpolnila ne naše zahteve niti češke niti maloruske, ker nismo bili solidarni in menda tudi ne dovolj odločni. Dovolj je prošenj, dovolj lojalnih peticij — odslej velja boj. in ta boj mora biti v zajemem.

* * *

Na predlog gosp. phil. Zalarja (Adrija) je shod sprejel sledečo resolucijo:

I. Potom zakonodaje naj se zaja mč i popolno slovensko vseučilišče v Ljubljani.

II. Vlada naj stori takoj vse potrebne priprave za otvortev popolnega slovenskega vseučilišča, in sicer naj predvsem pospešuje habilitacijo slovenskih docentov; najprimernejša zato je češka univerza v Pragi.

III. Zahtevamo takojšnjo otvortev juridične fakultete v Ljubljani, ker so za to dani vsi predpogoji.

Koroške novice.

Koroška justica. Poročali smo že večkrat, kakšne razmere vladajo pri sodiščih na Koroškem, kjer je slovenski jezik takorekoč brezpraven. Pred kratkim se je zgodil pred celovškim sodiščem slučaj, ki posebno krepko osvetljuje ne le jezikovne razmere pri koroških sodiščih, nego tudi justične razmere na Koroškem sploh. Pri

kazenskem oddelku celovškega okrajnega sodišča za celovško okolico mora biti kazenski sodnik popolnoma več slovensčine, in kot tak je tudi kvalificiran tačasni sodni tajnik, ki mora imeti tudi slovensčine zmožnega zapisnikarja. Ta zapisnikar, ki ni jurist, je imel to lepo navado, da se je vmešaval v razprave. Ta vsemogočni zapisnikar pa je oni dan naletel na slovenskega zastopnika slovenske stranke, gosp. dr. Oblaka, ki mu je, varujoč koristi zastopane stranke povedal odločno svoje mnenje. Ker je ta pisar nagovarjal v pričo sodnika kar očitno nasprotno stranko, da naj toži po dr. Oblaku zastopano stranko, je seveda imenovani zastopnik protestiral proti postopanju tega famoznega zapisnikarja ter mu zaklical, da ni njegova stvar, „stranke hujskati“. Radi tega upravičenega protesta je čutilo državno pravdnništvo potrebo — čujte! — obtožiti g. dr. Oblaka radi prestopka po § 312 kaz. zak., češ, da je žalil zapisnikarja, ko je ta opravljal svojo službo, ki pa vendar ne obstoji v tem, da bi smel ščuvati stranke k tožbam. Ta famozni zapisnikar se je na razpravi zagovarjal s tem, da s me s strankami razpravljati kakor kak sodnik ali zastopnik, ker razume boljše slovenski jezik oziroma koroški dialekt, ki vendar ni tako težak, kakor — sam sodnik, ki pa je kvalificiran kot slovensčine popolnoma zmožen! Slovenec g. dr. Oblak, ki ga je zastopal v njegovi odsotnosti g. dr. Ferdo Müller, je bil seveda obsojen v dedarno globo, čeprav je že enkrat celovško okrajno sodišče in deželno sodišče razsodilo, da očitanje hujskarije ni žaljivo, — seveda je bil tedaj obtoženec Nemeč, ki je bil od tozadevne obtožbe g. dr. Brejca oproščen v obeh instancah. Ja, Bauer, das ist was anderes! Dasi je g. dr. Müller kot zastopnik obtoženca opozarjal deželno sodnijo, od katere je bilo pričakovati premenitve prve sodbe, izrecno opozarjal, da očitanje hujskarije vsaj na Koroškem ni žaljivo, kar je izrekla že enkrat deželna sodnija, in da zapisnikar sploh ni opravljal tedaj svoje službe, — je bila sodba vendar potrjena. Slavna dvojna mera, s katero se deli pravica na Koroškem, se kaže zlasti v tem slučaju, na katerega opozarjamo našega poslanca in sploh vse slovenske poslance, da se naredi že enkrat konec neznosnim koroškimi justičnim razmeram zlasti pa tudi v jezиковnem oziru!

Osebna vest. Sodnijski izpit je napravil prošli četrtek v Gradcu g. dr. Ožbe Klavnik, c. kr. avskultant v Celovcu. — Castitamo!

Imenovanje. Župnikom za župnijo Šmihel nad Pliberkom je imenovan g. Josip Vintar, sedaj župnik v Bilčovsu. — Castitamo!

Celovških Slovencev izlet po Vrbskem jezeru s parnikom „Loretto“ je splošno zadovoljil vse udeležence. V delavskem društvu slučajno zbrani udje sprožijo v torek zvečer misel po ta-

da stori ravno isto sama kakor zna in more. Ko pa slednjič pride le do njega, jo prime čvrsto okoli pasu, in oba se začneta najprej malce zibati, potem se pa zavrtita. Vmes pa zavrisne ta ali oni:

„Juhuhu!“

„Mojca, valček zaplešiva!“ pravi Maksim.

„Pa dajva!“

In zaplesala sta. Mojci se je zdelo v njegovih rokah zelo prijetno in plesala bi z njim do pozne noči.

Slednjič je prišel čas odhoda. Mojčin oče in nekaj drugih vaščanov in vaščank se je odpravljalo domov. Tudi Mojca je šla, z njo Maksim.

Večer se je bil že naredil ko so stopali tik žuborečega potoka mimo razpela tam zunaj vasi ob poti. Prve zvezde so že primigljale na nebu in gozdovi so se že zagrnili v črno senco. Mirno je dihala polje. Iz gostilne so še uhajali posamezni glasovi.

Početkoma je stopala vsa gruča složno, a kmalu sta zastala Mojca in Maksim za drugimi. Hodila sta bolj počasi, imela sta si pač marsikaj reči.

Maksim jo je držal narahlo okoli vitkega telesa in govoril ji je, o j govoril ji je tako lepo. Kdajpakdaj jo je privil ožje k sebi in njegovo lice se je dotaknilo njenih las.

Mojca je bila bolj malobesedna. Včasih se je kratko nasmejala Maksimovim besedam, a njen smeh ni bil čist. Nekako čudno ji je bilo pri srcu.

„Mojca, zakaj bi me ne imela malce rada? Glej dober človek sem!“ ji je dejal.

Pot je zavila v kratek, a košat drevored. Tedaj pa jo je pritisnil južnokrvni mladenič ognjevit na svoje prsi in iskren poljub sta začutila njeni sveži ustni. Bilo je za hip, kakor da

se je udala Mojca mamljivi sladkobi, a le za hip. V prihodnjem trenutku ga je odrinila odločno od sebe.

„To je grdo od vas!“ je dejala in pospešila je korake.

Videlo se je mladeniču na obrazu, da mu je žal.

„Mojca, si huda? Mojca si jezna. Čuj Mojca!“ je prosil z milim glasom.

A Mojca mu ni odgovorila, hitela je dalje. Tedaj pa je obmolnil tudi on, vtaknil je roke v žep ter korakal poleg nje. Trma se mu je brala okoli usten.

Dohitela sta družbo.

Čez teden dni je Maksim odpotoval.

III.

Prešerno je sijalo solnce na dalmatinsko skalnato obalo, na širno morje in otoke tam v daljavi.

Na goli pečini tam ob morju se dviga proti nebu orjaška agava stoletnica. Čudna rastlina je agava, sto let rabi do cvetja, a ko odcvete, posuši se in umrje. V malo, jedva vidljivo razpoko se je vgnezdila po slučaju in iz njenih korenin je pognal šop več čevljev dolgih mesnatih listov sinje barve, suličaste podobe z rumenkastim robom bodeče nazobčanim. Leta teko in agavino listje se množi ter postaja večji in močnejši, a trnje ob njegovem robu vedno bolj trdno in opasno. Ko pa mine sto let, zraste tekom dveh mesecev iz srede velikega listnatega šopa kvšku stoječa betva preko 30 čevljev dolga. Na vršičku pa požene ta betva na vse strani svoje veje, in te veje so posute s tisoč in tisoč nežnimi rumenkastimi in belimi cveti in opojen duh se razprostire po bližini, cvetoče in umirajoče rastline.

Pod agavo na goli pečini je sedel mlad človek in gledal sanjavo čez morje. Potem pa je vzdihnil ter poiskal iz žepa bel listič.

In bral je gospod Maksim, ker to je bil on, bogve že v kolikokrat:

„Dragi gospod Maksim!

Oj ja, spominjam se vas vsak dan in ne morem vas zabiti, ker ste bili tako dobri z menoj. Tudi odgovorila bi vam na vaša pisma in sem tudi že pisala, a pisma nisem oddala ker je tako mraz pri nas, in sem tudi malo lena zaneset ga na pošto. Ležalo je pismo delj časa na oknu pri nageljih, potem sem ga pa razrgala.

Dolčas je nam vsem po vas, in še včeraj je prišla sosedova Neža k nam in je rekla: kako je vse prazno, odkar je odšel gospod Maksim, ki je bil tako vesel človek.

Huda vam nisem, ne verjamite tega. Zdaj vam to lahko rečem, ko vas ne bo več v naše kraje. Tudi takrat, ko sva šla iz št. Joba domov, in nikoli ne, vam nisem bila huda. Bala sem se le, da bi se — zaljubila v vas, zaljubila pa bi se nesrečno, in krivi bi bili potem vaši poljubi. To pa ni smelo biti. Sedaj veste, zakaj sem bila jaz taka, ko sva šla iz št. Joba. Nič slabega nisem mislila o vas, in žal mi je bilo, da ste vi to tako razumeli. Upam pa, da mi sedaj verjamete. Prav prisrčno pa vas prosim, ne pišite mi nič več o tem.

Upajoč da nihče drugi ne bo bral to pismo kot vi, vas pozdravlja

Mojca.“

To je bilo pismo koroške deklice. Zganil je je gospod Maksim in verno spravil. Potem se je oklenil z rokama svojega kolena ter zopet zrl tja na morje in otoke.

Vetrič je razpihaval in agava je zadišala, cvetoča, umirajoča agava.

kem izletu. Precej se sklone, da se takoj prihodnji večer najame parnik, tamburaši in pevci se povabijo ter da se razglasi izlet med Slovenci, kolikor je sploh v tako kratkem času sploh mogoče. Pač smo že skoraj obupavali, ko se začne določeni dan — v sredo, dne 12. t. m. — na večer nebo temniti in celo deževati. Pa čim bolj se bliža odhodna ura — pot osem — tem jasneje postaja vreme in tem bolj nam veselja in narodnega navdušenja poskakuje srce, ko se truma čakajočih Slovencev vedno bolj množi. Vkljub temu, da veliko njih za izlet še vedelo ni, se je vkrcalo vendar na d 50 celovških Slovencev na parnik, in ko se začne pomikati iz „Lend-Kanala“, zasvirajo tamburaši „Naprej zastava Slave!“ Temu sledi „Lepa naša domovina“, katero zapoje moški zbor, tamburaši pa jo spremljajo. Na bregu pa pošilja precej številna množica raznovrstne poglede za nami. Ko dospemo pri Goričici na plano jezero je kaj krepko zadonela znana: „Po jezeru“, kateri je sledilo, menjaje se s sviranjem tamburic več drugih narodnih. Okolu 9. dospeli smo v Poreče. Za dobre pol ure smo se tam izkrkali, da se nekoliko okrepčamo. Ko v dotični gostilni zadonijo krepki glasovi naših vrlih pevcev in se zaslišijo mili zvoki tamburic, se napolni še prazni prostor obširne dvorane s tam bivajočimi, ki glasno ploskajoč naznanjajo zadovoljnost nad glasbenim darom Slovencev. Kmalu se vrnemo na parnik, prižgemo celo vrsto „lampijonov“ v narodnih barvah, in kot smo prišli „ene misli in en'ga srca“, se vrnemo nazaj v Celovec, kamor smo dospeli ob četrt čez 11. zvečer. Pač še gotovo ni nosilo „nemško“ Vrbsko jezero naenkrat toliko „zvestih sinov majke Slave“ na svojem mokrem hrbtišču! Daj Bog, da tudi tukaj v Celovcu vedno čim bolj družijo vsaj zabavne prireditve raztresene Slovence v močno celoto!

Slavnim posojilnicam, zadrugam, učiteljskim, bralnim, izobraževalnim društvom itd. Podpisani je dovršil zadružno strokovno študije in začne na Slovenskem kot potovalni učitelj za združništvo delovati. Cilj njegovega delovanja je: v krajih, kjer so zato dani predpogoji, ustanavljati kmetijske zadruge, skrbeti za njih ugoden razvoj in nadzorovati njih delovanje, ter pospeševati in izpopolnjevati že obstoječe kmetijske zadruge. Ker pa je v svrhu napredovanja združništva potrebno, da prodre združna misel v najširše sloje ljudstva, bo podpisani sleherni nedeljo in praznik predaval o raznih združnih vprašanjih, prirejal v zimskem času poučne tečaje, okrajne gospodarske shode itd. ter pozivlja slavne slovenske zadruge, društva in javne zastope, da se prav pridno oglašajo radi predavanja, tečajev, gospodarskih shodov itd. Obenem prosi podpisani, da se v prošnji radi predavanja itd. navede več dnevov, ki bi bili za prireditev predavanja primerni, ker je delokrog — **S p o d n j e Š t a j e r s k o i n s l o v e n s k i d e l K o r o š k e g a** — velik in bi mnogokrat, ako se samo eden dan za predavanje navede, ne bilo mogoče želji ustreči. Podpisani daje tudi pismo in ustmeno z veseljem vsa pojasnila glede kmetijskih zadrug. Z narodnim združnim pozdravom potovalni učitelj za združništvo **V l a d. P u š e n j a k**, Celje, Schillerjeva cesta 3.

Dijaška prenočišča. Akademski planinski krožek v Pragi si je nadel nalogo, prirediti letos po celem Slovenskem prenočišča, kjer naj bi potujoči slov. dijaki brezplačno, ali pa za malo ceno prenočevali. Precejšnje število gostoljubnih rodoljubov iz vseh slovenskih dežel se je odzvalo temu pozivu in dalo na razpolago čez počitnice eno ali več postelj. V nekaterih krajih so zavodne občine same preskrbele na svoje troške taka prenočišča. Ker je pa še mnogo krajev, od kjer se ni še nihče oglasil, da dá na razpolago tako prenočišče, se obrača akad. plan. krožek še enkrat tem potom na rodoljube, ki so v stanu odstopiti čez počitnice eno ali več postelj, naj nam to naznanijo na dopisnici kar mogoče kmalu na naslov: Akad. plan. krožek S. P. D. Praga — Kr. Vinogradi, Šafaříkova ulice č. 7. Tudi se obračamo do gg. gostilničarjev naj nam naznanijo cene za priprost zajutrek, kosilo in večerjo, ker natisnemo to v „Seznam dijaških prenočišč“. Vsako prenočišče dobi tablo z napisom „Dijaško prenočišče“ in se iste dopošljejo hitro, ko jih tovarna izgotovi. Pričakujemo, da se temu odzove obilo prijateljev potujočih dijakov, tako, da ne bode na Slovenskem nobenega večjega kraja, kjer bi ne bilo dijaškega prenočišča.

Nove maše bodo imeli letos sledeči gg. bogoslovci: Iz III. leta: **B r u n n e r J o s i p** v Sachsenburgu dne 28. jul., pridiguje veleč. g. Janez Pirker, ravnatelj v Marijanišču. — **E i n e t t e r B o š t j a n** v Št. Jakobu v Leški do-

lini dne 28. jul., pridiguje č. g. Jos. Ortner, župnik v Vogličah. — **J a b o r n i g g S e v e r i n** v Hohenfeldu dne 28. jul., pridiguje č. g. Jos. Winkler, prefekt v deš. semenišču v Gradcu. — **M ö r t l V a l e n t i n** v Melvičah dne 28. julija, pridiguje čast. g. Martin Krejči v Borovljah. — **R o ž m a n G r e g o r i j** v Šmihelu pri Pliberku dne 4. avg., pridiguje čast. g. dr. Janko Arnejc, župnik v Žrelcu. — **S u n t i n g e r J o s i p** v Stallu dne 4. avg., pridiguje čast. g. Jos. Maier, župnik v Reichenfelsu. — **Ž e l j a n k o** pri sv. Benediktu z Slov. goricah dne 18. avg., pridiguje č. g. Franc Muršič, župnik v Framu. — **I z I V. l e t a: O g e r t s c h n i g A v g u s t** v Steyer dne 23. jul., pridiguje č. g. P. Wismer S. J. iz Dunaja. — **K l e i n l e r c h e r J o s.** v Guštanju dne 28. jul., pridiguje č. g. Anton Pelnař, župnik v Štebnu na Zili. — **S c h i l l e r J a n k o** v Skočidolu dne 4. avgusta. — Štirje so Slovenci.

Duhovniške in cerkvene stvari. (D u h o v n e v a j e.) Kakor pretekla leta tako se zamorejo tudi letos duhovne vaje pri oo. jezuitih v Št. Andražu opraviti. Poedinci (duhovniki in neduhovniki) vsak čas, več skupaj (duhovnikov) pa: 15. do 19. julija, 19. do 23. avgusta, 9. do 13. septembra, 23. do 27. septembra in 7. do 11. oktobra. Prosi se, da bi oni, kateri jih želijo opraviti, to nekoliko prej naznanili predstojništvu samostana.

Hotelska družba Triglav prosi vse interese in denarne zavode, da se vsaj do 20. t. m. odločijo za pristop ter podpišejo izjavo. Treba bo skoro sklicati ustanovni občni zbor in otvoritev hotelskega podjetja v Bohinju je tudi že pred durmi. Slavnostna otvoritev z blagoslovljenjem hotela in vil se vrši 30. junija in otvoritev obrata dne 1. julija t. l. Kdor želi pristopiti kot družabnik, naj naznani to po dopisnici deželni zvezi za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani, ki vsakemu rada dopošlje oklic, pristopno izjavo, načrt in tudi slike nakupljenih objektov. Za vplačanje deleža so pri zvezi poštno-hranilnične položnice na razpolago, ki se interesentom na željo takoj vpošljejo. Pripravljalni odbor apelira na častito občinstvo, da pristopa z deleži h hotelski družbi **Triglav** v ter tako podpira narodno podjetje, pri katerem sodelujejo vse politične slovenske stranke. To podjetje ni samo velikega pomena v narodnem oziru, ampak je tudi dobičkanosno, ker je ustanovljeno na jako solidni in ceni podlagi, pri kateri je vsak riziko izključen.

Za „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Lučovnik Iv. m. kaplan v Pliberku, K 20.—; Mohorjani v Rožeku, K 3'85; Nagel Ivan, župnik v Selah, K 15.—; Lubej Iv., župnik na Jezerskem, K 20.—; Hornböck Iv., provizor v Pliberku, K 140.—; Iz nabiralnika v Nar. domu (nepoznan mož od Zile dal 50 kron) K 60.—; Narodna čitalnica v Škofjiloki, K 8.—; Ramoveš Jernej, župnik v Poljanah, K 6.—; Šnedic Jan., župnik v Vetrinju (Il.), K 50.—; Peterman Jože, župnik na Otoku, K 5.—; Kirchmajer Karol, župnik v Črni, K 7.—; Štikar Jože na Kopanju, K 4.—; Beljaško omizje v Trstu, K 15.—. Skupaj K 353'85. Prav srčna hvala vsem darovalcem.

Matej Ražun, župnik.

Občinske volitve v Rožeku razveljavljene. Svoj čas smo poročali, kake nepostavnosti so se vršile pri občinskih volitvah v Rožeku, ter da so se Slovenci pritožili proti veljavnosti teh volitev. Vlada je po dolgem in temeljitem preišljevanju ugodila slovenskemu protestu ter **razveljavila volitve v I. in II. razredu.** Tretji razred, v katerem so voljeni našinci, ostane tak, kakor je bil izvoljen. **Slovenski rožeški občine!** Storitese daj svojo dolžnost in **Rožek bo slovenski!**

Vprašanje visoki c. kr. deželni vladi! Proti občinski volitvi v prvem razredu na Brdu v Zilski dolini se je s slovenske strani vložil protest. Kedaj se misli visoka c. kr. vlada prebuditi iz spanja ter ukreniti kaj v tej zadevi? Pol leta je menda vendar dovolj zato, da se „preštudira“ ta protest? Ali morda ne?

Od Drave. — „Nikdar se pa nisva vprašala, al se smeva ljubiti al' ne?“ Dolgo je napredni Lipljani niso mogli iztakniti, za kaj se je neka gostilničarka v Lipi za izvolitev Kirchmayrja potegovata. Gostilniško sobo je imela do malega s Kirchmayrjevimi plakati dekorirano, katere je menda celo poljubovala! Pa glej ga no! Zdaj so jo vendar pogruntali, da gostilničarki ni za Kirchmayrja, ampak za „zakonsko reformo“, katero ima on načrtano na svojem programu, kajti ona je trdno prepričana, da ako se uvede reforma, živ krst, njej ne more zabraniti poročiti nekega

Antonija podvavskega, katerega menda tako iz globin svojega srca ljubi. — Heul!

Lipa nad Vrbo. (O d m e v i v o l i t e v.) Da občina Lipa ni zadnja v „kolendru“, kar se tiče tistih zabitih, neznačajnih kreatur nemčurskih je znano. In to so kmetje, sinovi popolnoma slovenskih mater, kateri so tako podvrženi komandi učiteljev in par rožeških uradnikov, da gredo za njimi ob vsaki priložnosti, posebno pa ob času volitev kakor koza za soljo. Pak seveda, zakaj pa tudi ne? Ali se ne trdi vedno, da so učitelji in uradniki že od nekdanj navdušeni prijatelji in pomagalci kmeta? Bog ne daj, da bi kdo nasprotno trdil, jo dobi kar čez nevedni gobec. Če se kak nemškonacionalni učitelj, dišeč po zlatem zobu* ali kak takoiimenovani „hutrar“ iz Rožeka, ki je tudi bil poslan v lipško občino agitirat za tisto korumpirano nemškonacionalno stranko, kaj po svojem seveda nalašč si mislijo, da so tako imenitno „strajbani“, da res ne slišijo več trave rasti, in če njih lastni občespoštovani duhovnik jim hoče resnico dokazati, so grozno razjarjeni na njega, ker mislijo, da je v tem oziru proti njim pravi neumnež. Da so se za svojo stvar tudi pošteno in pravično (?) potrudili to jim moramo pustiti. Če na primer g. nadučitelj pusti otroke sedeti v šoli in gre, ko se bliža volitev po vaseh pogledat, je to malenkost, in če ubogi kočar obdrži pol dneva svojega fanta doma, ker ga rabi pri delu, dobi poziv k opravičevanju, če pa župan svojega fantka ima zato doma, da ga pošilja okoli z vabili na Kirchmayerjevo zborovanje, je to gotovo čisto kaj družega. Tu se gre vendar za strašno imenitno stvar: hiteti na pomoč tisti „obhavljeni“ remški ljudski stranki, ki umira brez ljudstva že na smrtni postelji. Pa nič pri vsem tem ne de, če hočete verjeti le takim ljudem, ki jim je vera deveta briga, ki tako slastno želijo prosto šolo in razporoko, pa jim verjemite in idete v svoj gotovi pogin. Drugim je pa to, ki morajo vse to gledati, v veliko tolažbo, da čivkajo že vrabci po strehah, da bo nemčurskega gospodarjenja v Lipi kmalu konec.

V Borovljah so nekaj tistih „ta rdečih“ delavcev, ki so po zimi štrajkali pri Riegerju in par puškarjev hranili pod „Mikliča“ (v l u k n j o) ker so po noči napadli stražnika.

Koviče. („M o r a“.) Pri nekem mojem sedu je napustila svinja polno vime, ne da bi bila breja. Sam sem bil priča, da se je svinja kar zvalila na tla in začela hrohljati, kakor bi imela mlade pujske pri sebi. Mleko ji je teklo iz vseh dvanajst seskov kar curkoma. Ta do zdaj neznan dogodek je privedel nekaj ljudi na staro vražo da hodi svinjo sesat — mora. Sedaj so se svinji seski posušili in ji ne teče mleko več, to se pa ne ve, ali je mora zamrla ali si poiskala drugod živeža?! Rad bi vedel, če pride ta resnični dogodek kakemu živinozdravniku v roke, kaj misli o tem, res dosedaj za tukajšnjo okolico v živalski naravi nepoznanem dogodku.

Tuce na Radišah. (O g e n j.) Dne 13. junija popoldne je ogenj uničil na sredi naše vasi dvema gospodarjema vse poslopje. Goreti je začelo pri p. d. Radarju, in ker je pihal nekoliko zahodni veter in so hiše prav blizu skupaj, je ogenj pokončal tudi kmetu Ilmanu vse. V nevarnosti je bila cela vas, ker ste se v nemali že tudi dve drugi hiši, in le z največjim trudom smo zabranili, da se ogenj ni dalje razširil. Prišla je tudi domača požarna bramba, seveda nekoliko prepozno, kar se pa ne čudimo, ker so nekteri oddaljeni celo uro. Ko je bil ogenj omejen, je moralo priti še tudi do prepira, brez katerega se pri nas menda živeti ne da. Kako je ogenj nastal, se bo težko dognalo, ker se govori različno. Radar je bil zavarovan za vse, Ilman pa samo za poslopje, in to je za njega še večja nesreča, ker rešiti iz hiše je bilo mogoče le nekaj malega. Ker sta pogorela pomoči zdaj silno potrebna, zato si štejemo vsi sosedi v svojo dolžnost, jima vsak po svojih močeh pomagati.

Medgorje. (N e k a j v p r a š a n j n a n a š e g a ž u p a n a S c h u s c h n i g a.) Ne zamerite, g. župan Schuschnig p. d. Krasnik v Podgradu, da Vas javno nekaj vprašamo. Kakor je Vam znano, je Vam izročila c. kr. sodnija v Celovcu 15-letno deklico Marijo Letzl, da bi Vi skrbeli za njo in ji privoščili dobro telesno in duševno vzgojo ter ji nadomestili stariše, katere je sirotica tako zgodaj zgubila. Povejte nam, ali je to res, kar povprašujejo orožniki, da ste Vi to deklico hoteli zapeljati na kriva pota v Vaši lastni hiši? Dalje dovolite nam vprašanje, zakaj ste jo tako topli, da je sam zdravnik, dr. Neumann v Celovcu pripoznal, da je to surovost od župana? Zakaj ste deklico dali gnati z orožnikom v Trg (Feldkirchen) h č. g. P. Kayserju?

*) Gostilničarka, ki ima zlat zob.

Kaj je dekle zakrivilo? Kako boste dajali odgovornost, če se dekle popolnoma pohujša? Vprašamo Vas, slavni gospod župan, ali veste, da je izročena cela stvar c. kr. državnemu pravdniku? Če Vi to vse veste, zakaj ne odstopite od županstva, kakor bi se spodobilo poštenjaku? Saj veste, da Vas Vaši nekdanji pristaši ne marajo več in da ste tako priljubljeni, da je Vam za vselej odklenkalo. Ali Vas ni sram, nekdanji mogočnej v Medgorjah, da stojite sedaj kakor obcvetela roža, katere nihče ne pogleda, sami v občini? Dobro veste, da Vam so vsi Vaši volilci postali nezvesti, in da Vi ne dobite pri prihodnjih občinskih volitvah niti enega glasu, in Vi se še upate širokoustiti pri cerkvi in zaukazovati nam davkoplačevalcem, medtem ko se Vam vsi posmehujejo. Ne mislite, da smo mi buteljni, da bi ne vedeli soditi o človeku, kateri meče „valcne“ v Dravo in posiljuje 15letne deklice. Kako se Vi upate reči pred sodnikom, da ste poštenjak, nam je nerazumno. Zapišite si za ušesa, da Vaša poštenost je „rajžala“ že davno po Dravi. Mi zahtevamo od Vas kot davkoplačevalci in volilci, da nam daste odgovor na naše vprašanje; mi smo pripravljene, da Vam dokazemo vse pred sodnijo, če nas tožite, česar ste dobro vajeni. Za danes le tole. Če nam pa ne odgovorite, pridemo pa prihodnjič malo „tovši“. Pripomnimo še, da bodeta o „fašinah“ spregovorila g. Grafenauer in Lukas še v državnem zboru nekaj besed, kar Vam gotovo ne bo prišlo Vaše izgubljene poštenosti nazaj.

Vaši volilci in davkoplačevalci.

Žihpolje. (Novi zvonovi) se bodo na Žihpoljah blagoslovili v nedeljo 30. junija. Začetek slovesnosti ob 8.

V St. Jakobu pri Celovcu, kjer je bila v Widmanovi restavraciji otvoritev vrta, sta trčila na cesti dva kolesarja vkup s tako močjo, da ste bili obe kolesi popolnoma razbiti. Prvi je bil neki hajlovec iz Svetnevasi, ki se je zaletel v posestnikovega sina iz Mohlič in s tako strašansko močjo oral po kupu šodra s svojim topim nosom, da si ga je dosti „ošpičil“. Pa tudi Mohličan se je nekaj ranil. Popolnoma prav, da jo taki burkeži skupijo na tak način.

G. Nagele, državni poslanec, kdaj boste odgovorili in pojasnili vprašanja, ki smo Vam jih stavili v številkah: 15., 16., 17., 18 in 20. našega lista? Morebiti niste prej zaradi agitacije utegnili odgovorjati?

Velikovec. (Gosp. Severin Wernik, brivec v Velikovcu!) Podpisani si dovoljuje sledeče vprašanje: Dne 22. maja je bil shod v „Narodnem domu“, kjer je govoril tudi podpisani. Po shodu ste na ulici izgovorili to-le: „Ka größerer Lug kann ma nit zuhören“, in to obračali na govor podpisanega. Zato si usoja podpisani vas vprašati, kaj je bilo v njegovem govoru lažnjivega? Dokazite vi nasprotno; ako pa ne, potem vemo, kaj imamo o vas soditi. Pričakujem odgovora!

Jozef Dobrovčan
kanonik.

Velikovec. (Kdo je kriv?) Wernig-ova strastna agitacija, da je bila A. P. na Ricinju obsojena na 100 K globe. Omenjeni agitator je hotel prisiliti moža one žene, da bi volil Nageleta. Ženi so v opravičeni jezi ušle žaljive besede, za katere je edino brivec Wernik odgovoren. Toda on se zato ne zmeni, ker ima preveč kosmato vest.

Velikovec. (Gospod poslanec Nagele) bodite ponosni na svoje volilce! Ali ste že slišali, kako so vpili na dan vaše izvolitve udeleženci vam na čast (?) prirejene bakljade, ko so šli mimo slovenske posojilnice? Ako ne, vam naš list pove. Pisec teh vrstic je slišal nekega udeleženca, ki se je vračal z dvema drugima od bakljade, izgovoriti tele po nemškutarški kulturi dišeče besede: „Host kert, bi si gšrijen hob'n: „Heil dem Einbrecher in die windische Sparkasse!“ Gosp. poslanec, ali so se vaši pristaši takega obnašanja od vas naučili, ki tudi niste znali družega, kakor prav po rovtarsko zmerjati, a ničesar dokazati. Da, g. poslanec, s ponosom smete zreti na tako bando! Bog vas živi!

Velikovec. (Usnjarski mojster M. Perkonič,) ki je veljal do zadnjih volitev za nasprotnika nemško-nacionalne stranke, sedaj strastno agitira za to stranko povodom bližajočih se občinskih volitev.

Velikovec. (Menažerija v Velikovcu.) Ko je zmagal dne 23. majnika „šimpf-kandidat“ g. J. Nagele, s pomočjo prvih figamozhev na svetu, neznačajnih rdečkarjev, ni bilo na večer hajlanja ne konca ne kraja. Nekateri so pozabili na govorico, ki jim jo je podaril stvarnik in so gnali take divje afriške glasove, da

je pameten človek moral misliti, da je med raznimi zverinami v Afriki. Posebno se je to opazovalo na večer pri bakljadi (fakelzugu), ki so jo velikovski Nemci, po kojih žilah po večini teče pristna slovenska kri, priredili prajarju Nageleju. Te bakljade so se seveda udeležili v prvi vrsti mlečnozobi vajenci in trgovski pomočniki, nahajali so se med njimi tudi učenci obeh ponemčevalnic in tudi nežni spol je bil zastopan. Da so tudi meščani, n. pr. krojač Vavpetič, zraven capljali, je umevno in to še taki, ki so poprej bili nasprotniki Nagela, kakor usnjarski mojster M. Perkonič: slednji je veljal več ali manj kot nasprotnik nemških nacionalcev. Saj je nedolgo pred volitvami govoril, da hoče prosto voliti, kogar hoče, ne pa takega, ki se na razna vprašanja ne zna opravičiti. Posebno delaven je bil med bakljaši tudi učitelj meščanske ponemčevalnice, g. Strugger, ki je trgaj Ellersdorferjeve plakate, kakor smo že prej omenili. Bakljada z godbo, lampijoni, hajlanjem itd. se je zbirala v zgornjem mestu, korakala gor in dol po trgu in med vpitjem ki je bilo bolj zverini podobno, kakor pa človeškim glasovom, šla skozi spodnjo poštno ulico pred pivovarno novopečenega nemškonalionalno - socijaldemokratskega poslanca. Tam se je seveda hajlalo, da se je Votanu srce smejalo. „Frajpira“ je bilo na razpolago toliko, da so se marsikatera suha grla starih in mladih „gratis und franko“ namočila. Da celo do jutra je teklo Nagelevo pivo, tako da so se baje celo otroci še zjutraj vsi omamljeni navduševali za novega poslanca. Predstava te raznovrstne menažerije se je drugi dan končala z velikanskimi „opicami“.

Želimlje pri Velikovcu. V torek dne 11. junija so nam Celovčani poslali proti večeru grozen vihar z nalivi, bliskom in gromom. Dolgo v noč so ljudje bdeli, ker so se bali strele. Kar se zasveti in zagrmí ter s strašno močjo udari v našo cerkev. Ni sicer strela zanetila cerkve, vendar so močno poškodovani trije altariji, Marijin in oba stranska. — Za popravo župnišča, cerkve in pokopališča že pridno pripravljamo material.

Smihel pri Pliberku. Zadnji ponedeljek je bilo tukaj neko ženitovanje, pri katerem je, kakor navadno, prisostvoval, da kaj dobi, znani ubožec Mini. Ko si je nabral že zadostno vsega; je šel proti jutru v torek čez Katarino na svoj dom v Črgoviče. Ko dospe preko vrha, ga napade dozdej še ne zasačen potepuh, ter ga smrtnonevarno obtolče in mu vzame prihranjene vinarje. Govori se, da je imel ta revež, ki govoriti ne more, okolu 100 kron pri sebi. Odpravil se je takoj v bolnišnico v Celovec, odkoder se je že okrevan vrnil. Po napadalcu se poizveduje.

Smihel nad Pliberkom. Dne 16. t. m. je sklical župan občine Bistrica g. J. Rudolf občinsko sejo. Na dnevnem redu je bilo: „Protest proti nakladi na privatno vino.“ Vseh osemnajst odbornikov je z vso ogorčenostjo obsojalo tako oškodovanje kmetskega ljudstva in podpisalo protest, ki se je odposlal našemu koroškemu deželnemu odboru. — V našem okraju ni sadja za izdelovanje mošta, in kmet si kupi za svoje posle po ceni kako vino. Če pa bi moral plačati davek 12 vin. od litra, je zopet primoran, da kupi rajši „šnops“. S to naklado je ljudstvo zopet napeljavano nazaj k „šnopsu“, ki se pa sicer hoče odpraviti. Naj bi vse občine proti tej nakladi na vino neustrašljivo protestirale in naj ne odnehale do časa, da se odpravi, ker pač vsak sprevidi, da je nujno potrebno.

Gonovece pri Šmihelu nad Pliberkom. Dne 12. t. m. je pogrešil znani posestnik p. d. Ambruž v Gonovecah gredoč s kolodvora v Pliberku proti domu naenkrat svoto v znesku 600 kron. Skupil je to za prodane vole. Sluti se, da so mu jo vzeli pri neki gostilni mimo gredoči cigani. Orožništvo je cigane takoj odgnalo v zapor, vendar so tajili in se izkazali z več tisočaki denarja — na kar jih je sodnija izpustila.

Bistrica pri Pliberku. Hlapec Ciril Gross se je dne 12. t. m. nasrkal toliko žganja, da je izdihnil vsled tega drugi dan svojo dušo. Truplo se je odneslo v mrtvašnico v Šmihel, kjer se je raztelesilo in potem pokopalo.

Vogrče. V nedeljo, dne 16. t. m., ob 3 popoldne je udarila strela v hišo p. d. pri Nahbarju v Vogrčah. Živino, nekaj poljskega orodja in malo hišne oprave so rešili, drugo je ogenj v kratkem vse upepelil razun lesene utice nad svinjskim hlevom, katero so domači fantje in moške in tudi ženske, ktere so pridno vodo donašale, s svojo pridnostjo obvarovali. Posestnik je bil le za malo svoto 2800 K zavarovan, škodo pa se računa na 6000 K.

Iz Žvabeka. (Nekaj smešnega!) Sajfric pride svojim volilcem poročat o svojem de-

vanju v državnem zboru. Oglasi se neki kmet in pravi: „Vse razprave v državnem zboru sem prebral, a vi pri vseh teh obravnavah še enkrat niste odprli ust.“ Ves razjarjen vstane Sajfric in zatrjuje: „To je grda laž in obrekovanje, kajti brez številno krat sem — z a z d e h a l“.

Št. Miklavž. (Tudi doka z.) Živi pri nas kmet stare korenine, kateremu še nihče ni mogel dokazati, da se res zemlja suče okrog solnca. Prišli pa so zadnje nedelje žvabeški pevci na izlet v Št. Miklavž in so s svojim petjem ljudi, katerih se je po blagoslovu veliko zbralo, iznenadili, tedaj se oglasi ona stara korenina in pravi: Nikdar še nismo imeli žeganja pri nas, a danes se tako krasno obhaja, in to mi je dokaz, da se svet le res suče. Od danes naprej verjamem, da se svet res suče okrog solnca.

Prevalje. V zadnji številki „Mira“ se je vrnila v dopisu iz Prevalj neljuba pomota. Približno v sredi dopisa naj se čita: „Da bi jaz na dan volitev hotel revidirati glasovnice gg. Diete, Lube in Skrivalkinik, je laž. Sploh z zadnjima dvema nisem imel nikoli opraviti.“ Toliko v popravek, da se stvar ne bo tolmačila — narobe.

Prevalje. Mislili smo si, da bodo naši nasprotniki po ko končanem volilnem boju enkrat mirovali. A motili smo se. Kakor goved na paši, kedar začne brenčati huda muha, jezno povzdigne rep, skače in divja, tako bijejo tudi naši prevaljski nemčurji zdaj, ko so pri volitvah tako sijajno propadli, kakor zbesneli okoli sebe in ne vedo, nad kom bi si ohladili svojo jezo. Zbrali so si za svoj plen našega g. kaplana, Sokola, in udrihajo neusmiljeno po njem v vseh svojih časnikih, v „Lindwurmzeitung“ itd., samo zato, ker se je drznil malo dregniti v sršenovo gnezdo in ljudi „vznemirjati“ s svojo agitacijo. Razume se, da je morala tudi „giftna krota“ laziti okoli njega in dvakrat zaporedoma prav brezsravno zaregljati na njega. Dotični dopisi v 22. in 23. številki „Štajerčevci“ so pisani tako neslano, neumno in lažnjivo, da jih je menda skrpucal res največji bedak, kar jih je v Prevaljah. Posebno pa drugi dopis v 23. številki je poln tako elementarnih neumnosti in gorostasnih oslarij, da bi se že menda krave in voli ne hoteli več smejeti taki brezmejni bedariji! Na, veste! neumnost ima tudi svoje meje; kar je preveč, je preveč. Pri vsej za bitosti naših nemčurjev in gotovih rdečkarjev kaj takega še vendar dozdej sami nismo pričakovali. Tista treparija, ki je nabasana v drugem dopisu, je tako nepopisno strahovita, da človeku postane kar slabo, ko jo čita. To bo res trajen in dostojen spomenik neumnosti prevaljskih nemčurjev in skrajni zaslepljenosti rdečkarjev. — In veste, kaj se govori o našem vrlom Grafenauerju med prevaljskimi in leškimi sociji? Grafenauer je že zdaj, predno da je videl državno zbornico, vzrok, da je taka draginja; on bo meje zaprl, da tuja živina ne bo mogla v našo državo, ja, on je bil celo tako hudoben, da je ukazal pred kratkim v Trstu meso, ki je prišlo iz prekomorskih krajev, vreči v morje. Zato ima pismene dokaze neki U. Gratuliram Vam, gosp. Grafenauer, da so Vas naši sociji tako visoko povzdignili. Glejte, kako Vas častijo! Tisti večer, ko je prišlo poročilo o Vaši zmagi, so Vam gromovito streljali, zdaj pa Vam hočejo dati oblast, ki je še višji od cesarjeve: Vi smete meje zapirati, živlom cene narekovati; tuje blago v morje metati itd. Če bi kaj takega govorile vaše klepetulje, bi nič ne rekeli, ali da so take vnebovpijoče neumnosti zmožni zrelí moške, je neumljivo. Vidi se, da so pretekle volitve naše socije in nemčurje tako razburile in zmešale, da so že popolnoma ob vso pamet prišli. Sliši se, da bodo v Pliberku namesto bolnišnice zidali norišnico, kamor bodo djali vse tiste bele in rdeče prevaljske „siroteje“, katerim je volitev pamet zmešala. Menda bodo vendar še prišli srečnejši časi, da se bo še kaj pametnega dalo spregovoriti z njimi. Dal Bog!

Sprejemanje v knez. škofijsko Marijanišče v Celovcu.

Dijaki, ki hočejo biti sprejeti v Marijanišče, naj vpošljejo svoje prošnje skrajno do dne 16. julija t. l. vodstvu Marijanišča, in se naj osebno predstavijo ravnatelju. Prošnja naj bo naslovljena na knezo-škofijski ordinarijat in priložijo naj se: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko spričevalo, 3. spričevalo o stavljenih osepnih, 4. spričevalo zdravnika, da je prosilec zdrav, 5. izjava staršev ali varuhov, v kateri se izreče želja, naj postane sin duhovnik, ter izjavi, da bodo starši, ali varuhi, po močeh vzdrževali v fantu ta poklic.

Za vzdrževanje se tirja znesek 400 K. Kdor potrebuje znižanja tega zneska, naj položi natančen izkaz svojega premoženja in naj se izjavi, koliko zamore plačevati. Vzprejemna komisija bo potem določila višino zneska, ki se bo v sprejemnem dekretu prosilcu sporočila. Prirastovih dohodkov se v bodoče ne bo moglo več dovoljevati toliko znižanja, kakor do zdaj.

Dijaki, ki se hočejo učiti godbe, (glasovir ali gosli) plačujejo za pouk mesečno 2 do 4 K.

Fantje, ki ustopajo v prvi gimnazijski razred, morajo popred napraviti sprejemno izkušnjo. Vpisovanje se v gimnaziji vrši dne 14. julija od 8—12 predp. in 15. julija od 8—11 in od 2—4ih. Izkušnje se vrše dne 15. in 16. julija (pričetek ob 9. uri).

Pogoji za sprejem v Marijanišče:

1. Po ukazu sv. cerkvenega zborā tridentkega mora biti prosilec za k o n s k i o t r o k, nezakonski se ne sprejemajo.

2. Doma naj bo v krški škofiji, bodisi po rojstvu, bodisi po domovinski pravici, bodisi da so se na Koroško preselili starši, ali so tu nameščeni.

3. Za prvi razred naj so fantje stari 10 do 13 let.

4. Naj so telesno popolnoma zdravi, posebno na prsih, pljučajh, očeh, posluhu in grlu.

5. Naj so npravstveno nepokvarjeni in pobozni, ter duševno zmožni za študiranje.

6. Naj imajo odločno voljo, posvetiti se duhovskemu poklicu in po dovršenih študijah služiti v krški škofiji.

7. S prošnjo za sprejem v Marijanišče se vsakdo že zaveže, podvreči se pravilom in hišnemu redu v vseh točkah.

8. Vsak gojenec prinese seboj v zavod.

a) dvojno obleko, obsegajočo: klobuk, suktnjo, hlače, telovnik in dva para črevljev. Obleka naj bo temne barve in trpežna.

b) šestero srajc, spodnjih hlač, šest parov nogavic, šest žepnih rut, dva para prticev za na posteljo, tri servijete, žlico, nož in vilice, štiri brisalke in ene hlače za kopanje.

Celovec dne 13. junija 1907.

Vodstvo semenišča.

Društveno gibanje.

Občni zbor, podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico se vrši v sredo, dne 26. junija t. l. ob 8. zvečer pri „zlatem studentu“ Lidmanskega ulice št. 8. v Celovcu. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Velikovec. (Društvo „Lipa“) priredi svoje mesečno zborovanje na praznik sv. Petra in Pavla v Šmarjeti na Telenbergu v gostilni g. Lavreja ob polutreh popoldne. Skoro gotovo bodo svirali tudi tamburaši. K obilni udeležbi vabi ude in prijatelje društva odbor.

Žitaravas. K. s. izobraževalno društvo „Trta“ priredi v nedeljo, dne 30. junija ob 3. uri popoldne mesečno zborovanje v društvenih prostorih v župnišču v Žitarivasi. Vstop imajo le udje in od njih upeljani gostje. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Škocijanska Ciril - Metodova podružnica napravi prihodnjo nedeljo, dne 23. junija 1907 ob pol 4 popoldne „pri Voglu“ v St. Primožu tik St. Vida v Podjuni zborovanje. Posebno se vabi k obilni udeležbi šentvidska mladina. Odbor.

Dobrlavas. Katol. slov. izobraževalno društvo priredi 23. junija, to je na kresno nedeljo popoldne po blagoslovu točno ob 4. v Kokju pri Mežnarju mesečno zborovanje, združeno z ljudsko veselico. Prvikrat nastopijo domači igralci z igro „Trijetički“, ravnotako domači tamburaški zbor. — Lepe pesmi bo prepeval mešani pevski zbor. — Vstopnina 30 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Krščansko socijalno ljudsko društvo za Vovbre priredi v nedeljo dne 23. junija 1907 ob 1/2 2 popoldne pri Zletku pod Lisno goro svoj mesečni shod s predavanjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo. Kat. slov. pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ v Možici priredi v nedeljo ob 3 pop., dne 23. junija 1907 svoj shod v svojih prostorih v župnišču. Spored: Razni govori, igre: „Pri gospodu“, igrajo dekleta. „Krčmar pri zvitem rogu“, igrajo fantje. Petje: mešan in moški zbor. Vstopnina: sedeži 60 v., stojišča 30 v. K obilni udeležbi vladno vabi odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda izda gostilniške listke. Prazna stran so porabi za račun, na drugi strani pa bodo nameščeni inserati. Ker se gostilniških listkov na tisoče razkropi med ljudi,

ponuja se na ta način p. n. trgovcem in obrtnikom najlepša prilika, da potom inseratov obvestijo občinstvo o svojih podjetjih. Kdor bi hotel inserirati, naj se blagovoli čim prej javiti v družbini pisarni. — Družba sv. Cirila in Metoda prosi tem potem cenjene doposiljatelje, da naj vselej omenjajo, kateri zneski so se nabrali v nabiralnikih, da družba lahko natanko zabeleži in izprevidi, ali store nabiralniki svojo dolžnost, oziroma če se izplača nakupiti še novih nabiralnikov. Zneski nabiralnikov naj se pošiljajo mesečno na družbo. Kdor želi poštnohranilnih položnic, obrne naj se na družbo in dobi jih s povratno pošto več komadov. — Praznik sv. Cirila in Metoda se bliža. Ko boste zažgali kresove po naših hribih, naj zaplamte tudi vaša srca dejanske ljubezni rodoljubja. Poletni čas je, čas veselja in dela. Pogoste so bile vsako leto veselice in korist družbi sv. Cirila in Metoda; njih število se ne sme letos skrciti, temveč povečati. Družba ima vedno več stroškov, imeti mora tudi več dohodkov. Prirejajte veselice, ki pa naj bodo v zvezi z malimi stroški, da bi imela družba več dohodkov. Častite narodne dame, prosimo vas podpore. Slavna narodna društva, storite svojo najsvetejšo dolžnost svojemu narodu! — Dijaki, ko boste snovali ob počitnicah veselice, ne pozabite rodoljubne naše družbe!

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu ima svoj občni zbor dne 4. julija predpoldnem ob 1/3 11ih v posojilničnih prostorih.

Spored:

1. Poročilo o letnem računu,
2. Volitev odbornikov,
3. Slučajni nasveti. Odbor.

Gospodarska zadruga v Sinčivesi napravi svoj redni občni zbor v nedeljo dne 31. junija v zadružni hiši.

Spored:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev odbornikov in nadzornikov.
3. Slučajni nasveti. Odbor.

Dopisi.

Pegam in Lambergar.

Nova pesem v stari obliki.

Tam Humberški mi grad stoji
Pod gradom Drava se vali.
Mim' grada cesta pa drži,
Ob cesti tam je tratica,
Na trati raste lipica,
Stoji v nje sencu krčmica,
Pri Petrovcu je klicana.
Je v krčmi Mojca zavbrna.
Pred hišo miza mi stoji,
Za mizo Repan mi sedi,
Takole drugom govori:
„Je ni gostilne zidane,
Je ni tud' Mojce zavbrne
Kot Petrovčeva tukajle.
Le to se meni prav ne zdi,
Da bolj na nemško vse drži.
Le to se meni prav ne zdi,
Saj smo Slovenci vendar vsi.
Pa kedar treba je volit,
Gre vse za Nemca se borit,
Sramoto seb' in nam storit.“
Po cesti Pepček pridrči,
Se tam pod lipo ustanovi,
Ošabno tako govori:
„So prazni vaš' pogovori.“
Naprej Košič še govori:
„Kaj pravim jaz vam, kmetje vi!
(Repana vun tud' ne spusti!)“
Imate vel'ko marinjo,
Pa ne junake med sebo,
Kater' bi skušil se z meno,
Za nemško al' slovenjo čast,
Za nemško al' slovenjo last.
In to Vam pravim jaz, Košič,
Da ste „metodiji“ za nič,
Da vse vas v žakelj jaz bom djal
In vas dol v Dravo zakotljaj.“
Pa Repan mu odgovori:
„Nič se ne bahaj, Pepček ti
Bahanje večkrat spodleti.
Ga 'mamo, da t' presedal bo
S svojo roko, svojo močjo.
Na oni strani tam živi,
K' na Žihpoljah se govori,
Se nikdar tebe ne boji.
On je po celem svetu znan
In Jaka Dravc imenovan.
On v Čedramu prebiva tam;
Te v pest želi dobiti sam.“
In komaj Repan zgovori:
Že Dravc po cesti pridrči,
Pred Petrovcem se ustanovi.

Mu Repan tako sporoči:
„Prišel je Pepček on'-le tam
In tako je zabrusil nam,
Da smo „metodiji“ za nič,
Da v Dravo zmetal on, Košič
Nas bo, če danes se ta dan,
Mu nihče ne postavi v bran
Za nemško al slovenjo čast,
Za nemško al slovenjo last.“
Pa Dravc tak spregovori:
„Nič se, možje, ne bojte vi!
Košiča premikastim jaz,
Da pomnil bo za večni čas,
Kedaj se tukaj je ustil
In iz Slovencev norce bril.“
Pa Pepček tako govori:
„Naj se preveč ti ne mudi,
Da glave bi ne zgubil ti.
Al s čim se pa udariva
Z orožjem kakim zmahava?
Al morda z bridko sabljico,
Al morda s puško risano,
Al morda s trdo le pestjo?“

In Repan pravi zdaj tako:
„Orožje vajino naj bo,
Kar vsak prinesel je s sabo.“

Pa vzame Pepček palico,
A Dravc pa svojo malhico,
Iz nje kopito uglajeno.
Nasproti si postavita,
Z oči v oči pogledata.
Nasproti zdaj si skočita,
Za všesi se poprasmeta,
Si nič ne strita hudega.
Se v drugo Pepček zaleti,
Se Dravcu le pokaže kri;
Mu vendar sile ne stori.
Ko v tretje spet vkup skočita,
Takrat se dobro počita,
Za vselej boj razločita.
Je meril Dravc mu med oči,
Kopito v nos mu zatoči,
Da kri takoj se pcedi.
Na zemljo Pepček se spusti,
Kakole žalostno golči:
„Nesrečni Dravc mi bil je kos,
S kopitom mi odbil je nos.
Oj Drave, oj Dravc, ti hudi mož,
Kdo mislil bi, da tak' me boš!
Kopito tvoje trdo je,
Moj nos za večno sfušan je,
Sramota name padla je.
Oj zbogom bela krčmica,
In kelnarca ž njo zavbrna,
Za mene si izgubljen!“
In zreče Pepček, zgovori
In v tek po cesti se spusti,
Da prah po cesti se vali.

Leži, leži tam tratica,
Na trati raste lipica,
Stoji v nje sencu krčmica,
Pri Petrovcu je klicana.
Je v krčmi Mojca zavbrna
Pred hišo miza mi stoji,
Za njo pa Dravc mi tam sedi,
Takole Mojci govori:
„Oj Mojca, Mojca zavbrna,
To j' bila vojska prestrašna,
Hudo me je užejala.
Prinesi ola kanglico,
Da utolažim žejico,
Da si privežem dušico.“
Prinesla Mojca kanglico
In kanglico za kanglico,
Pa si privezal dušo je,
Pa si utolažil žeje ne,
Da mesec že prisvetil je,
Na zemljo noč spustila se.
Tedaj se vzdignil je junak,
Domov nameril je korak,
Korak krepak, korak težak,
In mesec je zakril oblak.

Brdo na Zili. Povrnjeni dan je vsak dan!
Velika resnica je pač to: „Kdor drugemu jamo koplje, navadno sam noter pade.“ Pred nekako 3 leti je poročal neki u v takoimenovano „Bauernzeitung“: „In Egg wachsen goldene Feigen (na Brdu rastejo zlate fige).“ Prijeti je sicer mislil ubogi dopisun v tistem času B l i c a , a prijel je samega sebe. — Pečena pogača se rada zagača! Seveda v tistem času, ko je kmet še spal, je gospodek lahko porabljal „hipnotiče kur“, da je kmeta farbal: tukaj na nemški meji moramo nemško znati, in da ta „vamp“ gleda samo na svoj žep, in še več takih neumnostl. Do konca z odprtimi usti je še poslušal tedaj naš

kmet, in takim agentom pustil se je popoinoma „hipnotizirati“ ter je kimal, ne da bi vedel kaj. Časi so minuli in se spremenili. „Bauernzeitung“ se ni več upala kaj poročati z Brda, „Mir“ pa je dobil korajžo, Waldner in Kotz sta prišla v deželni zbor, po zadnjega smrti je prišel Hofer noter. To so vsi nemškonalci, posebno Waldner, kateri je včasih vse vkup, kmetovalec, agrarec, remškononalec in divjak, samo to ne, kar je v resnici. — Dragi bralci „Mira“, pogledajte malo okolu sebe, kaj je Waldner za kmeta še storil: Davek na lovsko najemnino. Ja, naši lovci, kateri so kmetje sami, lahko plačajo davek za občinski lov, oni gospodje v planinskem, za katere menda tudi velja ta postava, se pa branijo in zahtevajo, da naj kmet plača zanje. Ali še nimate dovolj „Gehaltsaufbesserung“, mislim, da že! Dalje je napravil davek na domače vino — na mošt. Ko so tukaj njegovi agenti potrgali par zlatih fig, so se zagovarjali: da ta postava je bila le za „farje“ spominjana. „Hipnotizirati“ so tudi tukaj mislili kmeta, ali sedaj se je pa zbudil. Tudi nikdar še nisem slišal jaz, da bi se bil javil kak „far“ čez davek, on ga lažje plača, kot kmet. A vi trije pod vrbo ste ga pa dro kleli. Kar prej nisem povedal, bom pa danes — glavna reč — kakor ti mene, tako jaz tebe: „Nonplusultra“ je rekel: „Jaz imam letos skozi te tri mesce, najmanj 60 K škode!“ Kako si je to mislil, ne vem. Oni, „z občudovanja vrednimi brki“: „Pač moramo zaliti več vode“. To je 13 odst. vode, in ti misliš svoji družini vino z 13 odst. vode ali pa še kaj več, zaliti? Zapomnite si, družina! In tako se jezijo po celi brdski občini čez ta davek in Waldnerja! In potem bi še radi imeli na Brdu zborovanja in skušali „hipnotizirati“ kakega kmeta, kateri še mužlje. Na zadnjem shodu nam je g. profesor povedal sledeče: „Častiti volilci! Kakor veste, sem bil jaz vselej v deželnem zboru prvi za kmeta, neutrudno delaven, moje mišljenje je bilo v zbornici in moje srce pri vas.“ Torej, „kakor vi veste“ — ali smo bili mi kmetje v zbornici, da že vemo? Saj pa vendar še nikdar niste kaj povedali nam o svojem delovanju! In vaše srce je pri nas? Tedaj nas imate ja prav radi! Roke ste sklenili in prosili nas, da naj vas volimo! Torej za zahvalo vzemite enkrat te zlate fige „die goldenen Feigen“, katere so vaši agenti mislili „zafvatrati“ Blicu. Prav mirno jih pojejte. Zbirali bodo te fige „freilich“ le agenti. In ko jih boste imeli vse spravljene, — pa skuhajte spet kaj za kmeta, saj ga imate radi. Ne?

Slovenski „Tost“.

Politični pregled.

Državni zbor je imel v ponedeljek, dne 17. t. m. svojo prvo sejo, ki je bila napovedana ob 11. dopoldne. Starostni predsednik F u n k e je v svojem otvoritvenem govoru pozdravil zbrane poslance ter omenjal, kake velike naloge čakajo novo zbornico. S trikratnim „Hoch“ na cesarja, v katerem so mu razen socijalnih demokratov soglašali vsi poslanci, je zaključil svoj govor. Poimenski izklic poslancev je trajal pol ure. Poslanci so se nato zaobljubili vsak v svojem jeziku. Prestolni govor se je vršil v sredo, v cesarski dvorni palači.

Kdo bo predsednik nove zbornice. Nemški krščanski socijalci so postavili kot kandidata za zborničnega predsednika dr. We i s s k i r c h n e r j a, dočim Č e h i kandidirajo dr. K r a m a r j a. Govori se tudi o kandidaturi podpredsednika bivše zbornice dr. Ž a č e k a. Ker so socijalni demokrati proti Weisskirchnerju, bo najbrž izvoljen za predsednika dr. K r a m a r j a.

V gosposko zbornico, ki je tudi v ponedeljek imela svojo prvo sejo, je bilo imenovano 44 novih članov, med temi prvi S l o v e n e c, odkar obstoji gosposka zbornica, deželni glavar kranjski O t o n p l. D e t e l a. Izmed drugih značajših novih udov imenujemo: baron Schwegel, deželni odbornik kranjski, gališki namestnik grof Andrej Potocki, bivši predsednik poslanske zbornice grof Vetter, poljedelski minister grof Auersperg, ministerski predsednik baron Beck, minister za notranje zadeve Bienerth, dr. Grabmayer, rektor praškega vseučilišča dr. Hlava, naučni minister Marchet, bivši poljski minister dr. Pietak, grof Karol Stürgkh.

Jugoslovani v državnem zboru. Na soboto, dne 15. t. m. je dr. Šusteršič povabil jugoslovanske poslance razun slovenskih naprednjakov, da se posvetujejo o ustanovitvi skupnega kluba. Posvetovanja so se najprej udeležili poslanci Grafenauer, Rybař in Mandić ter poslanci S. L. S., štajerske „Kmetke zveze“ ter dva Go-

ričana, dr. Gregorčič in Fon. Grafenauer se je izjavil za skupni jugoslovanski klub, v katerem naj biblijski jugoslovanski poslanci brez izjeme. Dr. Korošec se izjavi proti skupnemu klubu z naprednjaki, ravno tako tudi Pišek in dr. Gregorčič ter dr. Krek. Bili bi za skupni klub brez naprednjakov. Za skupni klub so se izrekli tudi dr. Rybař, dr. Ploj in Fon. Dr. Benkovič je principiarno za skupni klub, a sedaj po volitvah to ni mogoče. Nato se je vršilo skupno posvetovanje s hrvatskimi poslanci, ki so vsi zahtevali skupni jugoslovanski klub. Grafenauer je ponovno izrazil isto mnenje. Proti skupnemu klubu sta govorila dr. Korošec in dr. Krek. Posvetovanje se v soboto ni dognalo do zaključka. — V nedeljo, dne 17. junija se je posvetovanje nadaljevalo, ali do sporazuma ni prišlo. Posledica je bila, da sta se ustanovila dva kluba: „Slovenski klub“, obstoječ iz poslancev „S. L. S.“ dr. Šusteršiča, dr. Kreka, dr. Žitnika, dr. Hočevarja, Šukljeja, Jakliča, Demšarja, Pogačnika, Povšeta in Gostinčarja; poslancev štajerske „Kmetke zveze“ dr. Korošca, Pišeka, Roškarja in dr. Benkoviča ter dveh Goričanov dr. Gregorčiča in Fona; „Jugoslovanski klub“ obstoječ iz vseh dalmatinskih, hrvatskih in dveh srbskih poslancev, istrskih dveh Hrvatov dr. Laginje in Spinčiča ter Slovencev dr. Rybařa, Mandića, dr. Ploja, Hribarja, Ježovnika, Robleka in Štrekliča. „Jugoslovanski klub“ šteje 20 poslancev, „Slovenski klub“ pa 16. Grafenauer do danes, v sredo, še ni priglasi pristopa niti enemu niti drugemu klubu. Največje zasluge za razbitje Jugoslovanov v dva kluba imata dr. Krek in dr. Korošec.

Predsednikom je bil izvoljen „Jugoslovanskemu klubu“ Hrvat dr. Ivčević, podpredsednikom pa Slovenec dr. Ploj. Predsednik „Slovenskega kluba“ je dr. Šusteršič, podpredsednik pa dr. Korošec.

Jugoslovanski poslanci — duhovniki. „Jugoslovanski klub“ šteje šest duhovnikov, „Slovenski klub“ le štiri.

Razvrstitev strank v zbornici. Slika zbornice se je vsled izpremembe številnosti posameznih strank precej izpremenila. Najskrajnejše mesto na desni zavzemajo Poljaki, poleg njih Čehi, potem Jugoslovani. Sredino so zavzeli socijalni demokrati. Poleg njih imajo svoje prostore nemški radikalci in naprednjaki, potem nemškonalci in na skrajni levici nemški krščanski socijalci.

V ogrskem državnem zboru že dalj časa bijejo hrvatski poslanci hud boj proti protizakoniti uvedbi madžarskega jezika na hrvatskih železnicah. Z dolgimi hrvatskimi obstrukcijskimi govori zavlačujejo seje ter hočejo na ta način zabraniti uveljavljenje železniške predloge. V zadnji seji je ministerski predsednik Wekerle ostro nastopil proti Hrvatom ter jim žugal, ako izlepa ne opustijo obstrukcije, da nastopijo Madžari proti njim z najstrožjim orožjem. Ker se pa Hrvatje le nočejo udati in opustiti zahteve, da mora biti na hrvatskih železnicah službeni jezik hrvatski, namerava vlada razpustiti hrvatski deželni zbor, iz katerega so izvoljeni hrvatski poslanci v ogrskem državnem zboru, ter na tak način nasilno odvzeti Hrvatom priložnost potegovati se za svoje pravice.

Na Ruskem je vlada razpustila dume — državni zbor, ker je bilo več članov dume zapletenih v zaroto proti carju, ter ob enem razpisala nove volitve. Dosedaj so zaprli devet bivših socijalističnih poslancev, splošno pa so zaradi omenjene zarote dejali v ječo že okrog 1000 oseb, večinoma samih odličnih voditeljev revolucionarnega gibanja. Vsled razpusta dume je bilo pričakovati večjih nemirov, pa se je vendar izteklo brez tega.

Književnost in umetnost.

Narodne pesmi za šolsko mladino I. zv. Na ljudskih šolah se je imelo za pouk v petju večinoma povsod uvedene pesmarice, katere niso niti najmanj odgovarjale svojemu namenu. Iz vseh mogočih jezikov, največ iz nemškega prevedene pesmice so se ubijale naši mladini v glavo medtem ko ima naš narod toliko lepih pesmi, toliko lepih napevov, ki se že skoraj izgublajo, ker jih mladina ne zna več. In te pesmice in napevi so tako pripravi za pevski pouk v šoli. Zato pozdravljamo z vsem veseljem zbirko 30 narodnih pesmi za šolsko mladino, ki jo je jako spretno uredil g. Janko Žirovnik in jo založilo „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta“ v Ljubljani; ter jo toplo priporočamo slovenskemu učitelstvu. Zbirka se naroča po 20 vinarjev komad pri založniku.

Liturgika. Nauk o bogočastnih obredih svete katoliške Cerkve. S štiridesetimi slikami. Spisal Alojzij Stroj, spiritual v knezoškofijskem semenišču v Ljubljani. Cena vezani knjigi 1 K 40 vin. Založila „Katoliška Bukvarna“. Tiskala „Katoliška Tiskarna“. — Pod tem naslovom se je pred kratkim poslala v svet knjiga, ki so jo zlasti katehetje po meščanskih ali po osemrazrednih šolah že davno željno pričakovali. Razdelitev je vseskozi jasna in logična, besedilo je tako urejeno, da ne pove nič več in nič manj, kakor je potrebno vedeti dobro poučenemu katoliškemu kristjanu o cerkvenih šegah in obredih. Prav primerno se knjiga nanaša in naslanja na sedaj veljavni katekizem. Posebno vrednost pa ji dajejo slike. Mnogo jih je povzetih iz naših slovenskih razmer in so zato še tembolj rabne in primerne za slovenske šole. — Knjiga je od kranjskega deželnega šolskega sveta že potrjena za meščanske šole. Bila bi pa tudi prav rabna za slovenske srednje šole — gimnazije in realke. —

G. Freytags Reichsrats-Wahlkarte. Približno Freytagova trdka na Dunaju je založila ob otvoritvi novega državnega zbora krasno izdelan zemljevid Avstrije z včrtanimi državnozbornskimi mandati in v barvah označenimi strankami, katerimi pripadajo posamezni mandati, zaznamovani z imenom poslanca. Poleg tega izkazuje zemljevid statistične podatke o prejšnjih državnih zbornicah, o narodnostih v Avstriji, razdelitvi poslanskih mandatov na posamezne kronovine, prebivalstva, davkih i. t. d. Zemljevid v velikosti 70×85 s pridejanim imenikom vseh državnih poslancev stane 2 K ter se naroča pri trdki G. Freytag & Berndt, Dunaj.

Gospodarske stvari.

Izveček iz poljedelskih poročil. Da, da, vročina! Če me je kdo v preteklem vročem poletju vprašal: kaj bi, posebno pri delu na polju, proti hudi žeji storil, tedaj sem mu priporočil, kar s tem vsem mojim bralecem priporočam; poizkusil je in se mi zahvalil za dober svet in se nadejam, da bode marsikateri bralec teh vrstic, čeprav samo v mislih, storil isto, ako poskusi sam. Vzemim, sem mu rekel, 1 liter vode, primešaj ji eno polno žlico, približno 15—20 gramov „Frankovega“ pridata h kavi, katerega ima tvoja žena itak v kuhinji, in kuhaj to dobrih 5 minut, potem postavi ta prevretek na stran za 5 minut, da se sčisti, na to pa odliv prevretka postavi v klet, da se shladi (če ti bolje ugaja, lahko prideneš sladkorja) in ga vzemi potem v steklenici s seboj na polje. — Najbolje je, če steklenico zagrebeš na kakem senčnatem prostoru, potem bode ta okrepčujoča pijača ostala dolgo časa hladna. Ako si žejen, popij precejšnji požirek tega mrzlega „Frankovega“ prevretka in čudil se bodeš, da te žeja ne bode zopet nadlegovala dolgo časa. „Frank“ toraj ni samo najboljši primatek h kavi, ker kot tak je itak splošno poznan, temuč tudi prav primerno sredstvo za žejo.

Razne stvari.

Ob nevihti ne smemo stati pri oknu ali vratih. Dne 28. m. m. je v Št. Andrežu stal pri oknu neki mladenič in opazoval, kako se temni oblaki pode po nebu, ali hipoma se je zgrudil na tla. Treščilo je v hišo in električni tok mu je švignil po nogah, vsled česar sta mu nogi omrtvili. Hitra zdravniška pomoč pa je toliko pomagala, da je mladenič v kratkem zopet okreval. V hiši, ki je last Antonije Paškulin, je bila zbrana vsa družina, a drugim se ni nič žalega zgodilo, razven, da je zračni pritisk podrl na tla dve odrasli hčeri, ki sta pa hitro zopet vstali in hoteli na pomoč svojemu bratranču, ki je nezavesten ležal na tleh. Srednjo hišno steno je poškodovalo na več straneh.

Zmrzel človek. Frank Bennis iz Kolomba (Ohio) v Ameriki je pač najzanimivejši človek, kar jih je na svetu. Strašno ga vedno zebe. Pozimi in poleti nosi po pet zimskih spodnjih hlač, debelo sukneno vrhno obleko, veliko suknjo, pet parov volnenih nogavic in velike tople črevlje. Spi na petih pernicah, pokriva se pa z osmimi navadnimi odejami, osmimi pernicami, na katere navali še nekoliko pernatih blazin, na katere dene svojo suknjo. A moža še vedno zebe, zato se krog in krog založi s steklenicami, napoljenimi z vročo vodo.

Tiskarskega učenca,

ki bi imel veselje izučiti se za stavca, ali pa za tiskarja (strojevodjo), sina poštenih staršev popolnoma zmožnega slovenskega in nemškega pismenega jezika, ki je z dobrim uspehom dovršil vsaj prvi razred latinske šole, realke ali dva razreda meščanske šole, sprejme pod običajnimi pogoji takoj, ali ob sklepu šolskega leta

tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Iz prostih rok se proda dober kup

malo posestvo v Škofičah

blizu cerkve. Cena in vse drugo se izve na posestvu hiš. št. 9. v Škofičah, pošta Vrba ob jezeru na Koroškem.

Začasno izročena služba

organista in cerkovnika

v Vetrinju pri Celovcu se zánaprej stalno odda. Prosto stanovanje (2 sobi in kuhinja), mesečno gotovih 24 kron 66 vin., poleg toliko postranskih dohodkov. Prosilci naj se oglase pismeno, ali še bolje osebno, pri župnem uradu v Vetrinju pri Celovcu.

Učenca

išče Fr. Veček, kleparski mojster (Spengler) v Velikovcu na Koroškem.

Kupujte PARAMENTE

le pri tvrdki

JOS. NEŠKUDLA

protokoliranem velezavodu za izdelovanje cerkvene oprave

v OLOMUCU.

Dobavlja paramente 20% ceneje od vsake avstrijske tvrdke. Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji in na Ogrskem.

Vsem, ki se čutijo opešane in oslabele,

so nervozni in brez energije, daje

Sanatogen

nov življenski pogum in življensko moč. Več kot 5000 profesorjev ga sijajno priporoča. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošurice razpošilja zastoj in poštne prosto Bauer & Cie, Berolin SW 48, in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.

Harmonium

se proda po prav ugodni ceni.

Več se izve pri J. ILGOVC-U, organistu v Dobrlivasi na Koroškem.

Kdor hoče eleganten, zanesljiv in trpežen bicikelj, naj si kupi najboljši izdelek v monarhiji

in to je marka

„Waffenrad“.

Zastop za okraje Pliberk, Slovenjgradec, Šoštanj in Marenberg ima Anton Poplas v Spodnjem Dravogradu na Koroškem. Ceniki zastoj in prosti poštne.

Proda se posestvo na Glincah

pri Ljubljani zaradi bolezni pod jako ugodnimi pogoji. V hiši je nad 50 let obstoječa gostilna z velikim senčnatim vrtom in z vrtom za sočivje. — Zraven je velika vinska klet, pripravna za kakega vinskega trgovca, in veliko skladišče pripravno za vsako trgovino. — Naslov posestnika se izve pri upravnistvu „Mira“.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšimi strelnimi učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Za posekat se proda približno 5 oralo

gozda

srednje debelosti. Več se izve v Šmarjeti nad Pliberkom, h. št. 6.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke;
2. proti prelomom zvonove, in
3. za življenje, oziroma doživetje, in proti nezgodam.

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!

Vajenca

za pekovski obrt, starega od 14 let naprej, sprejme takoj

Albin Hauptman,
Jesenice, Gorenjsko.

Postavno zavarovanoj

Vsako ponarejanje kaznivo!

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Edino pristen je **Thierry-jev balzam**

z zeleno znamko „redovnica“. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.—

Thierry-jevo centifolijsko mazilo proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinami vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavljajo na:

Lekarnar **A. Thierry** v Pregradi pri Rogški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Kolomaz Karbolinej Olje za stroje Mast za usnje Strešni klej Strešni lak

je dobiti **najceneje**

pri

Ferdinandu Schellander,

trgovcu z oljnatimi barvami, lakom in klejem v Celovcu, Šolske ulice št. 1.

Steckenpferd-Lilijsko mlečno milo

izdelek

Bergmanna in dr., Draždane in Dečin ob L.,

je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča priznanja, najboljšo učinkujočo lečilno milo za pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke kože in rožičaste polti. — Dobiva se komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčnje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spjletu.

Turšks erečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vsih vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kuran.